

NOTATKA / NOTE

**Nowe stanowisko *Blaps lethifera lethifera* MARSHAM, 1802
(Coleoptera: Tenebrionidae) na Nizinie Wielkopolsko-Kujawskiej**

A new locality of *Blaps lethifera lethifera* MARSHAM, 1802 (Coleoptera: Tenebrionidae)
in the Wielkopolska-Kujawy Lowland

Marek BUNALSKI

Katedra Entomologii i Ochrony Środowiska, Wydział Rolnictwa, Ogrodnictwa i Bioinżynierii, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu,
ul. Dąbrowskiego 159, 60-594 Poznań, e-mail: marek.bunalski@up.poznan.pl, ORCID: 0000-0001-6969-7625

KEY WORDS: darkling beetles, distribution, synanthropic fauna, faunistics, NW Poland.

Pokątnik *Blaps lethifera lethifera* MARSHAM, 1802 jest jednym z pięciu gatunków z rodzaju *Blaps* FABRICIUS, 1775 wykazywanych z Polski (BURAKOWSKI i in. 1987, STEBNICKA 1991, IWAN i in. 2012). Na obszarze naszego kraju posiada kilkanaście stanowisk zlokalizowanych głównie w części południowej i zachodniej (IWAN i in. op.cit.), przy czym większość z nich pochodzi z ubiegłego wieku i ma obecnie charakter historyczny.

Na Nizinie Wielkopolsko-Kujawskiej *Blaps lethifera* znany jest z pięciu stanowisk: XU64 Janowiec (SZULCZEWSKI 1922), WU93 Koźmin (SZULCZEWSKI 1922), XT22 Rawicz (IWAN i in. 2010), XT15 Osieczna (BUNALSKI i in. 2011), XT26 Kopaszewo (SOBCZYK i SOBCZYK 2016). Analiza materiałów źródłowych wskazuje jednak, że tylko dwa ostatnie stanowiska opierają się na obserwacjach pochodzących z obecnego stulecia.

W trakcie badań entomologicznych prowadzonych w okolicach Obornik odnaleziono kolejne miejsce występowania tego pokątnika:

– XU23 Oborniki, 14 V 2021, ponad 30 exx., w starym budynku inwentarskim, leg. et det. M. BUNALSKI.

Podobnie jak większość obserwacji *Blaps lethifera* w naszym kraju, również i ta dotyczy populacji synantropijnej. Osobniki obserwowano w starym budynku inwentarskim użytkowanym jako kurnik. Chrząższe kryły się pomiędzy belkami konstrukcyjnymi i deskami w części przypodłogowej oraz pod drewnianymi karmnikami dla kur. Dwa osobniki miały niewielkie uszkodzenia na pokrywach, ale nie zauważono aby kury je atakowały. Być może intensywny zapach wydzielany przez pokątniki skutecznie je odstraszał.

Należy odnotować, że wraz ze zmianami zachodzącymi w strukturze i typie zabudowań, lokalne populacje synantropijnych pokątników, takich jak *Blaps mortisaga* i *Blaps lethifera*, stopniowo zanikają (KUCHARSKI i ŻMICHORSKI 2008), a umieszczenie obydwu gatunków na czerwonej liście chrząszczy Polski z kategorią EN „zagrożony” (PAWŁOWSKI i in. 2002) nie gwarantuje ich przetrwania. Może więc warto poświęcić im nieco uwagi i stworzyć program ich czynnej ochrony.

PIŚMIENNICTWO

- BUNALSKI M., KONWERSKI SZ., PRZEWOŻNY M., RUTA R. 2011. Nowe dane o rozmieszczeniu chrząszczy z rodziny czarnuchowatych (Coleoptera: Tenebrionidae) na Nizinie Wielkopolsko-Kujawskiej. Część 3: Tenebrioninae. Wiadomości Entomologiczne, **30** (4): 211-222.
- BURAKOWSKI B., MROCKOWSKI M., STEFAŃSKA J. 1987. Cucujoidea, część 3. Katalog Fauny Polski, **23**, 14: 1-309.
- IWAN D., KUBISZ D., MAZUR M.A. 2010. The occurrence of Tenebrionidae (Coleoptera) in Poland based on the largest national museum collections. Fragmenta Faunistica, **53** (1): 1-95.
- IWAN D., KUBISZ D., TYKARSKI P. 2012. Coleoptera Poloniae: Tenebrionoidea (Tenebrionidae, Boridae). Critical checklist, distribution in Poland and meta-analysis. University of Warsaw – Faculty of Biology, Natura Optima Dux Foundation, Warszawa. 480 ss.
- KUCHARSKI D., ŻMICHORSKI M. 2008. Stanowisko *Blaps lethifera* MARSHAM, 1802 (Coleoptera: Tenebrionidae) w Cedynskim Parku Krajobrazowym. Wiadomości Entomologiczne, **27** (1): 57-58.
- PAWŁOWSKI J., KUBISZ D., MAZUR M. 2002. Coleoptera – chrząszcze. (ss. 88-110) [W:] GŁOWAŃSKI Z. (red.): Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce. Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków.

-
- SOBCZYK D., SOBCZYK S. 2016. Nowe stanowisko pokątnika *Blaps lethifera* Marsham w Polsce. *Przegląd Przyrodniczy*, **27** (2): 109-111.
- STEBNICKA Z. 1991. Chrząszcze – Coleoptera, Czarnuchowate – Tenebrionidae, Boridae. Klucze do oznaczania owadów Polski. **19**, 91: 1-93.
- SZULCZEWSKI J.W. 1922. Chrząszcze Wielkopolski. *Prace Komisji Matematyczno-Przyrodniczej, Serja B*, **1** (3-4): 183-242.

Wpłynęło: 28 października 2023
Zaakceptowano: 30 listopada 2023